

MĚSTSKÁ
DIVADLA
PRAŽSKÁ

ABCKOMEDIEROKOKO

DIVADELNÍ NOTES

JAK BÝT
AKTIVNÍM
DIVÁKEM

**PRO STUDENTY A JEJICH
PEDAGOGY, PRO MLADÉ
I VŠECHNY OSTATNÍ DIVÁKY**

JMÉNO, ZNAČKA NEBO PŘEZDÍVKA:

.....
.....

BUDU TOMU ROZUMĚT? JAK SE TOHLE PŘEDSTAVENÍ TÝKÁ MĚ? PROČ SE HRAJE HAMLET V MODERNÍCH KOSTÝMECH?

VÁŽENÉ DIVAČKY A DIVÁCI,

JESTLI VÁS PODOBNÉ OTÁZKY NAPADAJÍ PO CESTĚ DO DIVADLA NEBO PO PŘEDSTAVENÍ, JE TO ÚPLNĚ V POŘÁDKU. DIVADLO SE NEUSTÁLE VYVÍJÍ A MĚNÍ, VYUŽÍVÁ MODERNÍ TECHNOLOGIE A REFLEKTUJE SOUČASNÝ SVĚT. PŘESTO NÁM NĚKDY MŮŽE PŘIPADAT NEPOCHOPITELNÉ A VZDÁLENÉ NAŠÍ ŽIVOTNÍ ZKUŠENOSTI. CÍLEM TOHOTO ZÁPISNÍKU PRO STUDENTY (SŠ, VŠ A DRUHÉHO STUPNĚ ZŠ), JEJICH UČITELE A DALŠÍ DOSPĚLÉ DIVÁKY JE TROCHU ZAVIKLAT BARIÉROU MEZI DIVADLEM A JEHO DIVÁKY A PRO TY, KTEŘÍ ŽÁDNOU TAKOVOU BARIÉRU NEVNÍMAJÍ – INSPIROVAT K BOHATŠÍMU PROŽITKU DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ.

DIVADLO BYLO OD SVÉHO POČÁTKU SLAVNOSTÍ, A TOU JE I DNES. JAKO PUBLIKUM SE STÁVÁTE SOUČÁSTÍ TÉTO MALÉ OSLAVY, TOHOTO RITUÁLU, A SPOLUPRACUJETE S HERCI

A DALŠÍMI PROFESEMI V DIVADLE NA PODOBĚ SPOLEČNÉHO PROŽITKU. DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ SE ODEHRÁVÁ V RÁMCI DIVADELNÍ KONVENCE – PRAVIDEL, KTERÁ PŘIJÍMÁME A NEODMYSLITELNĚ PATŘÍ K DIVADELNÍMU ZÁŽITKU. DIVÁCI NAPŘÍKLAD OČEKÁVAJÍ, ŽE HERCI NA JEVIŠTI BUDOU ZTVÁRŇOVAT POSTAVY. OD DIVÁKŮ SE NAOPAK OČEKÁVÁ POZORNOST A RESPEKT K HERCŮM I OSTATNÍM V SÁLE. DIVADLO JE ŽIVÉ UMĚNÍ – ODEHRÁVÁ SE TADY A TEĎ, JE CHVILKU A PAK ZASE ZMIZÍ A DIVÁCI JSOU PŘI NĚM TVŮRČŮM NENAHRADITELNÝMI PARTNERY. BEZ DIVÁKŮ BY NEMOHLO BÝT DIVADLO.

NEJDE ALE JEN O PRAVIDLA, JAKO DIVÁCI MÁTE TAKÉ OBROVSKOU SVOBODU. DIVADLO OD VÁS NIKDY NEBUDE CHTÍT SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. JAKO DIVÁCI MŮŽETE V INSCENACI NALÉZAT SVOJE VÝZNAMY A SVŮJ SMYSL. DOBRÉ DIVADLO VYBÍZÍ K IMAGINACI A ZAJÍMÁ HO VAŠE OSOBNÍ ZKUŠENOST. KONKRÉTNÍ PŘEDSTAVENÍ TAK MŮŽE BÝT PRO KAŽDÉHO Z VÁS O NĚČEM TROCHU JINÉM, KAŽDÝ SI MŮŽETE VŠIMNOUT NĚČEHO JINÉHO. TAK VÁS ZVEME, ABYSTE S POSTAVAMI, OBRAZY A PŘÍBĚHY VSTUPOVALI DO MYŠLENKOVÉHO DIALOGU A SVOJI DIVÁCKOU ROLI SI POŘÁDNĚ UŽILI.

Alena Skálová
Divadelní lektorka Městských divadel pražských

JAK SE PŘIPRAVIT DO DIVADLA?

Pro kulturní událost – divadelní představení se vhodně obleču.

Přijdu včas, odložím si věci v šatně a s sebou do hlediště si vezmu jen to nejnnutnější. Vypnu si telefon.

Dovolím si nechat běžné starosti na chvíli za sebou, odložím je před divadlem nebo v šatně spolu s věcmi.

Pokud se chci o inscenaci dozvědět víc, koupím si od uvaděčů program.

Vstupuju do sálu se zvědavostí. Nemusím vše pochopit, užívám si atmosféru a děj na jevišti, vnímám,

„TEXT MŮŽE ZRCADLIT RŮZNÉ VĚCI. OTEVÍRÁME HO TOMU, ABY SI DO NĚJ KAŽDÝ VLOŽIL SVOU PŘEDSTAVU, ZKUŠENOST A ASOCIACE.“

(JAKUB VAŠÍČEK,
REŽISÉR INSCENACE ANTIGONA
A UMĚLECKÝ ŠÉF DIVADLA DRAK)

BÝT PŘIPRAVENÝMI A AKTIVNÍMI DIVÁKY NENÍ TĚŽKÉ. TYTO KROKY VÁS KE KVALITNÍMU DIVÁCTVÍ MOHOU DOVÉST.

CVIČENÍ PRO AKTIVNÍ DIVÁKY

1/ CO MI DIVADLO PŘINÁŠÍ?

To je jen na vás, vytvořte si své pořadí a doplňte, co vám v něm bude chybět.

ZÁBAVA
A UVOLNĚNÍ

VZDĚLÁNÍ, POMOC
S PŘÍPRAVOU DO ŠKOLY,
KULTURNÍ PŘEHLED

SPOLEČENSKÁ UDÁLOST,
SETKÁNÍ, SDÍLENÍ PROŽITKU

INSPIRACE A ZAMYŠLENÍ
(DIVADLO VYVOLÁVÁ
OTÁZKY, PODNĚCUJE DISKUZI)

DIALOG S POSTAVAMI,
S PŘÍBĚHEM A SE SEBOU
SAMA

DIVAČKÁM A DIVÁKŮM DOPORUČUJEME PROJÍT SI
CVIČENÍ PŘED NÁVŠTĚVOU DIVADLA A K NĚKTERÝM
Z NICH SE VRÁTIT TAKÉ PO PŘEDSTAVENÍ.

**„DIVADLO BY MĚLO DIVÁKA
ZAJÍMAT NA PROBLÉMECH,
VYZÝVAT K SPOLUÚČASTI,
SPOLUPROŽITKU, KE SPOLUPRÁCI...“**

(VÁCLAV HAVEL)

**„DIVADLO BY MĚLO DIVÁKA
ZAJÍMAT NA PROBLÉMECH,
VYZÝVAT K SPOLUÚČASTI,
SPOLUPROŽITKU, KE SPOLUPRÁCI...“**

(VÁCLAV HAVEL)

2/ OBLÍBENÁ POSTAVA

Vzpomenete si na postavu, která vás inspiruje? Naučila vás něco? Čím vás fascinuje? Nemusí to být dramatická postava, klidně použijte postavu filmovou nebo literární.

[illegible]

3/ KDO JE V DIVADLE DŮLEŽITÝ

Například při představení *Geniální přítelkyně* se na jevišti vystřídá 22 hereček a herců, ale celkem se na vzniku a průběhu představení podílí zhruba 80 lidí! Když se zaměříme na herce, je snadné přehlédnout další profese, které jsou v kamenném divadle nepostradatelné. Dáte dohromady, kdo je kdo?

REŽISÉR

...

INSPICIENT

...

OSVĚTLOVAČ

...

DRAMATURG

...

JEVIŠTNÍ TECHNIK

...

SCÉNOGRAF

...

VLÁSENKÁŘKA

...

TAJEMNICE

...

UVADĚČ

...

GARDEROBIÉRKA

...

...

Vyrábí paruky a další podobné doplňky a pečuje o ně

...

Před a při představení manipuluje s reflektory, podílí se na světelném designu inscenace

...

Navrhuje výtvarnou podobu scény, rekvizity a kostýmy

...

Stará se o kostýmy herců

...

Vybírá hry a témata, se kterými bude divadlo pracovat, upravuje dramatické texty a sleduje jejich myšlenky

...

Má na starost celkovou podobu inscenace a průběh jejího zkoušení

...

Hlídá, aby bylo vše a každý při představení na svém místě

...

Staví a bourá scénu, obsluhuje kulisy a jevištní technologie

...

Usazuje diváky a naviguje je po prostorech divadla, prodává programy

...

Pečuje o časový plán celého divadla

4/ JAKÉ OTÁZKY SI KLÁST?

Po představení (nebo během něj) si můžete položit tyto otázky, a ponořit se tak hlouběji do jevištního díla a vašeho vztahu k němu.

JAKÉ OBRAZY NEBO SITUACE MI UTKVĚLY V PAMĚTI?

JAKÉ EMOCE VE MNĚ PŘEDSTAVENÍ PROBUDILO?

JAKÉ ČÁSTI PŘÍBĚHU NEBO TÉMATA SE MĚ NEJVÍCE DOTKLY?

TÝKÁ SE NĚČÍM PŘÍBĚH MĚ OSOBNĚ?

JAKÁ POSTAVA V INSCENACI MĚ NEJVÍC INSPIROVALA A ČÍM?

JAKÁ POSTAVA MĚ NAOPAK ROZČILOVALA?

JAK NA MĚ PŮSOBILA HUDEBNÍ SLOŽKA INSCENACE?

JAK NA MĚ PŮSOBILA SCÉNA / VÝTVARNÁ SLOŽKA INSCENACE?

5/ O ČEM BYSTE HRÁLI VY?

O jakých tématech je podle vás dnes důležité mluvit a hrát? Představte si, že se chystáte napsat svoji vlastní divadelní hru. O čem bude? Jak se bude jmenovat a proč je potřeba ji v dnešní době uvádět?

DIVADELNÍ SLOVNÍČEK

AUTORSKÉ DIVADLO

Inscenace nevzniká nazkoušením hotového scénáře (napsané hry), ale tvůrci si připravují text sami. Inspirují se třeba historickou událostí, životem zajímavé osobnosti, nebo zpracují současné společenské téma.

PŘEDSTAVENÍ

konkrétní uvedení jevištního tvaru, pokaždé je trochu jiné, diváci přijdou v určitý den na jedno představení dané inscenace

INSCENACE

jevištní tvar, který se připraví a nazkouší a bude se opakovat

DRAMATURG

vybírá hry a témata, se kterými bude divadlo pracovat, o kterých bude komunikovat s diváky, upravuje dramatické texty, sleduje myšlenky a významy v dramatu, spolupracuje s režisérem na dramaturgicko-režijní koncepci inscenace

SCÉNOGRAFIE

výtvarná složka inscenace, zahrnuje podobu scény, kulisy a rekvizity, je úzce spojená s kostýmy herců

VRAŤTE SE PO KAŽDÉM PŘEDSTAVENÍ NA CHVILKU KE SVÉMU PROŽITKU A VYUŽIJTE TENTO PROSTOR PRO ZÁPISKY. OTÁZKY, KTERÉ VÁM K REFLEXI POMOHOU, UŽ MÁTE, ALE DRŽET SE JICH SAMOZŘEJMĚ NEMUSÍTE.

1

NÁZEV INSCENACE:

HRÁLO SE V DIVADLE:

POSTŘEHY, TÉMATA A POSTAVY:

2

NÁZEV INSCENACE:

HRÁLO SE V DIVADLE:

POSTŘEHY, TÉMATA A POSTAVY:

NÁZEV INSCENACE:

.....

.....

HRÁLO SE V DIVADLE:

.....

POSTŘEHY, TÉMATA A POSTAVY:

[illegible]

NÁZEV INSCENACE:

HRÁLO SE V DIVADLE:

POSTŘEHY, TÉMATA A POSTAVY:

[illegible]

NÁZEV INSCENACE:

.....

.....

HRÁLO SE V DIVADLE:

.....

.....

POSTŘEHY, TÉMATA A POSTAVY:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gratulujeme!

Pět zhlédnutých představení už je pěkný počet. Snad máte své oblíbené. Přejeme vám inspirativní divadelní sezonu a radost z každé návštěvy divadla.

**„DIVADLO ZNAMENÁ
NEUSTÁLÉ HLEDÁNÍ.“**

PETR ČEPEK,
DIVADELNÍ A FILMOVÝ HEREC
(1940–1994)

Autorka:

Alena Skálová

Textové korektury:

Markéta Damková

Grafické zpracování:

Lucie Soutner Zelená

**Informace o vzdělávacích
programech a inscenacích
pro školy:**

[www.mestskadivadlaprazska.cz/
vzdelavani/divadlo-skolam/](http://www.mestskadivadlaprazska.cz/vzdelavani/divadlo-skolam/)